

Ministerie van Financiën
t.a.v. de heer Ir. J.R.V.A. Dijsselbloem, minister van Financiën
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag

21 augustus 2015

Betreft: Consultatie over de Wijziging van de Wet op het financieel toezicht ter implementatie van de richtlijn nr. 2014/92/EU betreffende de vergelijkbaarheid van de in verband met betaalrekeningen aangerekende vergoedingen, het overstappen naar een andere betaalrekening en de toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties

MasterCard waardeert de mogelijkheid om te reageren op de consultatie over de Wijziging van de Wet op het financieel toezicht (hierna Wft) ter implementatie van de richtlijn nr. 2014/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de vergelijkbaarheid van de in verband met betaalrekeningen aangerekende vergoedingen, het overstappen naar een andere betaalrekening en de toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties (hierna te noemen: de Implementatiewet toegang basisrekening). Als aanbieder van elektronisch betalingsverkeer in meer dan 210 landen, waaronder de 28 EU-lidstaten, steunt MasterCard de algemene doelstelling van de Europese instellingen om financiële inclusie te promoten en mobiliteit en keuze voor consumenten en retailers in financiële diensten te bevorderen.

Omdat wij geen payment service provider zijn (*issuer* noch *acquirer* van transacties) maar betalingssysteem, verwerker en technologiebedrijf, zullen wij geen reactie geven op een aantal delen van de Implementatiewet, waaronder het overstappen naar een andere betaalrekening. Echter, op het hoofdstuk toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties zouden wij graag wel enkele opmerkingen willen maken die hopelijk een meerwaarde voor u bieden bij het implementeren van de Europese wetgeving.

MasterCard verwelkomt initiatieven die tot doel hebben om financiële inclusie te vergroten of te bevorderen. Op dit gebied doen wij veel in de markt en beschikken inmiddels over verschillende oplossingen, waaronder bijvoorbeeld prepaid betaalkaarten.

Het doet ons tevens genoeg te zien dat de Europese richtlijn melding maakt van een e-commerce betaalkaart als een van de verplichte basisvoorzieningen (artikel 17) van een betaalrekening. In een tijd waarin e-commerce aldoor blijft groeien is een dergelijke kaart een onmisbaar instrument om deel te kunnen nemen aan de wereldmarkt.

Het is bovendien van belang dat voorzieningen die deel uitmaken van een betaalrekening met basisfuncties niet geografisch begrensd worden (bijv. geen pure nationale e-commerce voorzieningen).

Financiële inclusie

1. MasterCard vindt het van belang dat mensen wereldwijd toegang hebben tot basale financiële voorzieningen om geld over te kunnen maken, te voorzien in dagelijkse primaire levensbehoeften, geld veilig te kunnen sparen en transporteren etc. Hierdoor krijgt iedere burger waar ook ter wereld de mogelijkheid te participeren in de mondiale economie en kan hij of zij een eigen toekomst opbouwen. Maar niet enkel in de fysieke wereld is financiële inclusie van belang. Vandaag de dag worden steeds meer betalingen online gedaan, en cash wordt als gevolg daarvan steeds minder relevant (er zijn hoge kosten aan cash verbonden en transacties zijn niet traceerbaar, het kan illegale activiteiten faciliteren etc.). Hierdoor is het belang van toegang tot online betalingsmogelijkheden dan ook groot.
2. Het vraagstuk van financiële exclusie kan echter niet door één enkele speler worden opgelost. Om die reden is MasterCard van mening dat publiek-private samenwerking van belang is. In verschillende Europese landen werkt MasterCard samen met beleidsmakers om financiële inclusie te promoten en nieuwe ideeën en oplossingen te genereren. Zo hebben wij bijvoorbeeld in het Verenigd Koninkrijk een nauwe samenwerking met de Financial Inclusion Commission. In Frankrijk is er de Compte Nickel, een MasterCard debit betaalkaart gelinkt aan een betaalrekening (het geheel binnen enkele minuten te openen in een Franse tabakswinkel) die door enkele regelgevers als de innovatie van het decennium in Frankrijk gekwalificeerd wordt. In andere EU-lidstaten, waaronder bijvoorbeeld België, hebben prepaid betaalkaarten consumenten in sterke mate geholpen om toegang te krijgen tot online-winkels. Voorheen was die toegang niet mogelijk, omdat deze groep consumenten niet over de door sommige online-retailers verplicht gestelde credit betaalkaart beschikt of daartoe de mogelijkheid heeft.
3. MasterCard juicht de voorgestelde wijziging van de Wft toe, omdat daarmee de toegankelijkheid van betaaldiensten voor Nederlandse consumenten wordt verbeterd. Aan het algemeen recht tot toegang tot een basisbankrekening zouden ook voor niet-Nederlanders en niet-ingezetenen geen belemmeringen moeten zijn (zie hiernavolgend punt 2) en zou de Implementatiewet toegang basisrekening daar maximaal aan moeten bijdragen.

Vereenvoudiging proces openen betaalrekening

4. In de toelichting op het wetsvoorstel wordt het NVB-Convenant inzake een pakket primaire betaaldiensten genoemd dat op dit moment de toegang van personen tot een basisbetaalrekening regelt. Dit Convenant verhindert helaas niet dat niet-Nederlanders, die hier om professionele redenen verblijven, pas na veel moeite een betaalrekening kunnen openen. Datzelfde geldt voor niet-ingezetenen die een bankrekening behoeven omdat zij bijvoorbeeld betalingen dienen te verrichten in verband met een tweede huis. Het proces voor het openen van een betaalrekening zou soepeler moeten verlopen en niet alleen voor Nederlanders soepel moeten zijn.
5. Er zijn verschillende redenen waarom consumenten geen betaalrekening hebben, waaronder het wantrouwen jegens banken dan wel het niet willen of kunnen betalen van de kosten die verbonden zijn aan een betaalrekening. Een van de belangrijkste redenen waarom veel Europese consumenten geen betaalrekening hebben –en waar de Europese Commissie in haar initieel consultatiedocument terecht op wees– is echter

gelieerd aan de documentatie die vereist is om een betaalrekening te openen. Een kwetsbare groep consumenten beschikt vaak niet over voldoende documentatie om volledig te kunnen voldoen aan de vanuit due diligence van de bank gestelde vereisten. Vooral adresverificatie door derden is een probleem. Consumenten die in financiële exclusie verkeren kunnen in een gedeelde woonruimte leven (zonder huur of hypotheekovereenkomst), beschikken niet over contracten met water- of energieleveranciers, gebruiken mobiele prepaid-telefoons (zonder vaste lijn) en hebben onregelmatig werk of werken zonder contract. Deze vorm van verificatie levert ook een probleem op voor veel studenten, inbegrepen diegenen die aan het Europese Erasmus Programma deelnemen en tijdelijk in een ander land verblijven. Prepaid betaalrekeningen zouden hierin een oplossing kunnen bieden, omdat zij toegankelijke en complete betaalrekeningen aan alle burgers bieden voor korte, middellange of lange termijn.

Verbeterde fysieke toegang

6. Een andere reden waarom Europese consumenten verstoken blijven van een betaalrekening kan de fysieke afstand tot een bankfiliaal zijn. De *Special Eurobarometer on Retail Financial Services* (februari 2012) toont aan dat consumenten in Europa voornamelijk nog steeds een betaalrekening openen indien zij oog in oog staan met een bankmedewerker. In de praktijk blijkt dat je bij het openen van een betaalrekening meerdere keren op en neer naar een bank toe moet gaan. Bovendien zijn bankfilialen voornamelijk open op werkdagen en kennen zij beperkte openingstijden. Consumenten met een laag inkomen hebben vaak niet de luxe vrij te nemen en in een rij bij een bank te gaan staan. Niet alleen om een bankrekening te openen, maar ook om nadien overige transacties te kunnen verrichten. Als laatste punt willen we ook noemen dat je bij verschillende bankfilialen alleen op afspraak geholpen kunt worden, hetgeen betekent dat consumenten hiervoor een moment vrij van hun werk moeten kunnen nemen. Prepaid betaalrekeningen daarentegen zijn verkrijgbaar bij verkooppunten zoals postfilialen en buurtwinkels, gevestigd in wijken met lage inkomens en die beschikken over klantvriendelijke openingstijden. Een prepaid betaalrekening wordt verkocht in een kartonnen envelop of doos en compleet geleverd met een plastic prepaid betaalkaart en heldere instructies hoe de betaalrekening te openen. Een consument kan de betaalrekening vervolgens openen via de telefoon of via het internet en de betaalkaart activeren. Nog binnen dezelfde dag dat het pakket wordt aangeschaft is de betaalrekening geopend en kan de consument transacties verrichten. Uiteraard alles in volledige overeenstemming en naleving van de anti-witwas regelgeving.

Verantwoorde bestedingen

7. Met het hebben van een basisrekening en het kunnen deelnemen aan het girale verkeer is het zaak dat rekeninghouders in staat worden gesteld verantwoord betalingen te kunnen verrichten en hun betaalverplichtingen na te kunnen komen. De implementatiewet zou daarom moeten voorzien in instrumenten voor rekeninghouders waarmee zij meer controle over hun budget kunnen uitoefenen en die voorzien in het voorkomen van onverantwoorde of niet gewenste bestedingen. MasterCard is graag bereid daar nader met het ministerie van gedachten over te wisselen.

8. Door middel van bijvoorbeeld MasterCard In Control™ biedt MasterCard haar kaarthouders, maar ook bijvoorbeeld werkgevers, ouders etc. de mogelijkheid (geografische, tijdsgebonden, bedraghoogtegebonden, verkoopkanaalgeboden) limieten in te stellen en parameters voor transacties toe te voegen. Deze limieten en parameters kunnen zelf worden ingesteld en voorkomen dat onverantwoorde uitgaven worden gedaan. Aan een basisrekening zouden vergelijkbare instrumenten moeten worden toegevoegd. MasterCard is genegen haar kennis en ervaring daarover met het ministerie van Financiën te delen.

MasterCard is indien gewenst graag bereid tot een nadere mondelinge toelichting van de door haar gegeven reactie op de Implementatiewet toegang basisrekening en het aanbieden van haar expertise en ervaring in deze, als ook om bredere beleidsmaatregelen omtrent financiële inclusie te bespreken.